

Shrnutí aktuálních informací a plnění úkolů pro Pracovní skupinu k porodnictví (dále jen „Pracovní skupina“) na jednání 4. října 2021

Zpracoval: Odbor rovnosti žen a mužů za přispění Ministerstva zdravotnictví ČR

V Praze dne 24. září 2021

I. Úřad vlády ČR

A. Shrnutí činnosti sekretariátu Pracovní skupiny v oblasti porodnictví a souvisejících agend (od 10. června 2021 do 17. září 2021)

- Rada vlády pro rovnost žen a mužů (dále jen „Rada“) dne 28. června 2021 schválila **Podnět k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018**. Konkrétně přijala následující usnesení (č. 11/2021):

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

schvaluje Podnět k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018;

doporučuje vládě ČR, aby uložila ministru zdravotnictví zpracovat a předložit vládě do 1. 6. 2023 strategii k implementaci programu Světové zdravotnické organizace a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative 2018 v České republice.

Podnět byl následně v podobě Doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018 předložen do mezirezortního připomínkového řízení. Na základě obdržených připomínek došlo pouze k úpravám v předkládací zprávě, doporučení Rady bylo tudíž vládě ČR předloženo v původním znění schváleném Pracovní skupinou dne 9. června 2021.

Doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018 vláda schválila usnesením ze dne 23. srpna 2021 č. 731.¹

Vláda

I. bere na vědomí Doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018, obsažené v části III materiálu čj. 902/21;

II. ukládá ministru zdravotnictví ve spolupráci se zmocněnkyní vlády pro lidská práva zpracovat a předložit vládě do 1. června 2023 strategii k implementaci programu Světové zdravotnické organizace a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative 2018 v České republice.

U příležitosti schválení doporučení Rady byla na vládním webu zveřejněna tisková zpráva „Vláda zkvalitní poporodní péči ve všech porodnicích“,² jež byla rovněž rozeslána vybraným médiím. Reakce médií je přílohou tohoto shrnutí.

- V rámci vypořádání připomínek k Návrhu Programového dokumentu Integrovaného regionálního operačního programu pro období 2021 – 2027 proběhla dne 15. července 2021 na Ministerstvu zdravotnictví vypořádací schůzka s Odborem evropských fondů a investičního rozvoje. Jednání se zúčastnily také zástupkyně Odboru zdravotní péče. Schůzky se za Pracovní skupinu zúčastnila Markéta Pavlíková.

¹ Blíže viz <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RCIAC6AGUAVL>.

² Blíže viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/tz-vlada-zkvalitni-poporodni-peci-ve-vsech-porodnicich-190329/>.

Připomínky, které požadovaly, aby v programovém dokumentu mezi podporované aktivity v rámci *Integrovaná péče, integrace zdravotních a sociálních služeb* byla zahrnuta i podpora výstavby, modernizace a rekonstrukce zařízení pro poskytování kontinuální a komunitní porodní péče – podpora vzniku center porodní asistence, popř. samostatných porodních domů, Ministerstvo zdravotnictví neakceptovalo.

Výstupem schůzky bylo kompromisní stanovisko, ve kterém Ministerstvo zdravotnictví deklarovalo zájem hledat řešení pro **pilotáž a vyhodnocování aplikace Evropských standardů pro porodní domy a centra a přenos další dobré praxe** při tvorbě služeb a politik v oblasti respektující porodní péče:

„Ministerstvo zdravotnictví je otevřeno dialogu a jednáním o kultivaci porodnické péče včetně otázky budování infrastruktury center porodní asistence a zajištění případného financování z dalších zdrojů. Nicméně budování infrastruktury center porodní asistence nepovažuje za vhodné financovat z prostředků IROP 2021 – 2027, neboť pro resort zdravotnictví je v rámci IROP prioritou systémový a aplikační rozvoj oblasti dlouhodobé zdravotní a sociální péče o pacienty s dlouhodobým chronickým onemocněním. Populace ČR výrazně stárne a i v nižším věku je stále častěji nezbytné řešit u pacientů jejich dlouhodobé chronické potíže. Lze předpokládat, že ve velmi blízké budoucnosti bude toto téma v současně nastavených mechanismech podpory zcela neudržitelné, proto Ministerstvo zdravotnictví požaduje v rámci IROP její prioritizaci. Pro pilotáž a vyhodnocování aplikace Evropských standardů pro porodní domy a centra a přenos další dobré praxe při tvorbě služeb a politik v oblasti respektující porodní péče Ministerstvo zdravotnictví doporučuje využít zdroje z jiných operačních programů, jako je například OP Zaměstnanost plus.“

- Ve sledovaném období pokračovala příprava mezinárodního semináře k výměně dobré praxe mezi státy v aplikaci gender mainstreamingu ve zdravotních politikách, a to s akcentem na téma genderové rovnosti a duševního zdraví (**EU seminar on Gender Equality, Mental Health and Gender Mainstreaming Health Policies**). Seminář bude v listopadu 2021 pořádat Česká republika spolu se Švédskem v rámci programu Evropské komise „Mutual Learning Programme in gender equality“.

Na seminář je za každý z členských států, který se jej zúčastní, předkládáno zhodnocení dané oblasti ze strany nezávislého experta či expertky. Odbor rovnosti žen a mužů doporučil Evropské komisi za tímto účelem oslovit i členku Pracovní skupiny a Rady Ivu Šmídovou.

- V souvislosti s implementací Strategie rovnosti žen a mužů v České republice na léta 2021 – 2030 (konkrétně opatřeními ze strategického cíle *Zvýšení schopnosti poskytovat genderově senzitivní zdravotní a sociální služby*) vzniká pilotní brožura, která si klade za cíl představit odborné veřejnosti téma genderové rovnosti v souvislosti s duševním zdravím. Brožura bude mj. reflektovat i potřebu **zlepšit péči o duševní zdraví těhotných žen a prevenci poporodních psychických obtíží**.
- **Národní komise pro kojení** nezasedala – vzhledem k personální situaci na Ministerstvu zdravotnictví nadále platí, že činnost komise byly pozastaveny. Z tohoto důvodu tajemnice Pracovní skupiny neobdržela k agendě komise žádné podklady.

B. Shrnutí plnění úkolů Pracovní skupiny a sekretariátu z minulého jednání

1. Zaslát prostřednictvím sekretariátu Rady Z. Candigliotě připomínky k návrhu odůvodnění usnesení Pracovní skupiny o nedůvodné preferenci spolku ČGPS ČLS JEP ze strany MZD.
Zodpovídá: členky a členové Pracovní skupiny
Termín: preferovaně do 31. 8. 2021
STAV: ODLOŽENO/NESPLNĚNO

2. Upravit návrh odůvodnění usnesení Pracovní skupiny o nedůvodné preferenci spolku ČGPS ČLS JEP ze strany MZd na základě obdržených připomínek od Pracovní skupiny a MZd

Zodpovídá: Z. Candigliota

Termín: preferovaně do příštího jednání Pracovní skupiny

STAV: ODLOŽENO/NESPLNĚNO

3. Zaslát Pracovní skupině na vědomí návrh 7. periodické zprávy o plnění Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen

Zodpovídá: sekretariát Rady

STAV: 7. PERIODICKÁ ZPRÁVA JEŠTĚ NEBYLA PŘEDLOŽENA DO MPŘ

II. Ministerstvo zdravotnictví ČR³

Shrnutí činností Ministerstva zdravotnictví v oblasti porodnictví a souvisejících agend (od 10. června 2021 do 17. září 2021) pro Pracovní skupinu

- Projekt Národní hodnocení spokojenosti pacientů⁴ - doposud probíhalo sledování spokojenosti pacientů nejednotně, bez možnosti dalšího zpracování na národní úrovni. Hodnocení spokojenosti pacientů uložilo Ministerstvo zdravotnictví poskytovatelům lůžkové péče za povinnost zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, který vzešel v platnost v dubnu 2012. Aby tento standard kvality péče poskytovatelé plnili, mnoho z nich poptávali externí subjekty za nemalé finanční ohodnocení. Nový projekt je snahou Ministerstva zdravotnictví o národní ukotvení povinnosti pro lůžkové zdravotnická zařízení vyplývající z povinného standardu "sledování spokojenosti pacientů" z Minimálních požadavků pro zavedení systému interního hodnocení kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.

Projektem chce Ministerstvo zdravotnictví poskytovatelům nabídnout možnost tento standard plnit bez finanční a administrativní zátěže a s výstupy porovnatelnými na národní úrovni. Nyní je připravováno první oficiální spuštění projektu, které oproti roku 2020 doznalo mnoho změn v reakci na připomínky obdržené ze zmiňovaného pilotního šetření. Tohoto spuštění v roce 2021 se bude účastnit 16 poskytovatelů lůžkové péče (většinou fakultní nemocnice). Účast v projektu je zcela dobrovolná. Nyní se jej aktivně účastní 14 poskytovatelů s tím, že již máme další 3 ohlášené zájemce na realizaci v roce 2022. Účast je dobrovolná.

K projektu je zpracovaná i podrobná metodika a propagační materiály. Všechny materiály i informace jsou dostupné neomezeně na webových stránkách Národní hodnocení spokojenosti pacientů. Současně byla pro případ potřeby či jakýchkoli dotazů zřízena speciální emailová adresa spokojenost@mzcr.cz.

- České komory porodních asistentek, Unii porodních asistentek, České společnosti porodních asistentek byl na vědomí a k případnému uplatnění připomínek zaslán návrh technické novely vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), který spočívá

³ Shrnutí aktuálních informací a plnění úkolů Ministerstva zdravotnictví ČR za rok 2020 – 2021 v oblasti porodnictví je předkládáno ve znění připraveném Ministerstvem zdravotnictví ČR, doplňující úpravy textu mají pouze formální charakter.

⁴ Blíže viz <https://spokojenost.zvladnu.cz/>.

především v harmonizaci vyhlášky s nařízením vlády č. 31/2010 Sb., o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí, ve znění nařízení vlády č. 164/2018 Sb., do kterého byly zařazeny nové či navraceny některé dřívější obory specializačního vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků. Přípomínky uplatněny nebyly.

- V rámci červnového akreditačního řízení byly uděleny akreditace pro nové vzdělávací programy, které byly zveřejněny ve věstníku č. 3/2021, a to pro následující zařízení:

Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně	Porodní asistentka - Porodní asistentka pro komunitní péči	Komunitní péče v porodní asistenci	Teoretická část
Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně	Porodní asistentka - Porodní asistentka pro komunitní péči	Intenzivní péče v porodní asistenci	Teoretická část
Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně	Porodní asistentka - Porodní asistentka pro perioperační péči	Perioperační péče	Teoretická část
Fakultní nemocnice Olomouc I. P. Pavlova 185/6, 775 20 Olomouc	Porodní asistentka - <i>porodní asistentka pro intenzivní péči</i>	Intenzivní péče v porodní asistenci	Praktická část OM 6, OM 7
Fakultní nemocnice Olomouc I. P. Pavlova 185/6, 775 20 Olomouc	Porodní asistentka - <i>porodní asistentka pro perioperační péči</i>	Perioperační péče	Praktická část OM 2, OM 3
Nemocnice Pardubického kraje, a. s. Pracoviště: Pardubická nemocnice Kyjevská 44, 530 03 Pardubice	Porodní asistentka - <i>porodní asistentka pro perioperační péči</i>	Perioperační péče	Praktická část OM 2, OM 3
Fakultní nemocnice Hradec Králové Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové	Porodní asistentka - <i>porodní asistentka pro perioperační péči</i>	Perioperační péče	Praktická část OM 2, OM 3
Fakultní nemocnice Hradec Králové Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové	Porodní asistentka - <i>porodní asistentka pro intenzivní péči</i>	Intenzivní péče v porodní asistenci	Praktická část OM 6, OM 7

- Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Národním centrem ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Masarykovou univerzitou – Lékařskou fakultou, Českou společností pro léčbu rány, Fakultní nemocnicí u svaté Anny v Brně, Fakultní nemocnicí Ostrava, Nemocnicí České Budějovice, a.s., Profesní a odborovou unií zdravotnických pracovníků, Českou asociací sester, Komorou záchranářů, Českou komorou porodních asistentek, Českou společností urgentní medicíny a medicíny katastrof, Spolkem vysokoškolsky vzdělaných sester, vydalo dne 30. června 2021 NÁRODNÍ OŠETŘOVATELSKÝ POSTUP PREVENCE PORANĚNÍ KŮŽE ZPŮSOBENÉ OSOBNÍMI OCHRANNÝMI PRACOVNÍMI PROSTŘEDKY.
- Ministerstvo připravuje vzorový vzdělávací program certifikovaného kurzu Laktační poradenství pro všeobecné sestry, dětské sestry a porodní asistentky. Až bude návrh

vzdělávacího kurzu připraven, bude rozeslán k případným připomínkám profesním sdružením sdružující všeobecné sestry, dětské sestry a porodní asistentky.

- Odbor regulace cen a úhrad připravil vyhlášku o stanovení hodnot bodu, výše úhrad hrazených služeb a regulačních omezení pro rok 2022, v současnosti je vyhláška v připomínkovém řízení. U odbornosti 921 – porodní asistentky došlo k navýšení hodnoty bodu oproti předchozímu roku.
- Na Ministerstvu zdravotnictví byla zřízena Komise pro porodnictví (příkaz ministra zdravotnictví č. 36/2021), která je poradním, iniciačním a koordinačním orgánem Ministerstva zdravotnictví pro problematiku týkající se porodnictví. Je zřízena k projednávání zásadních otázek v oblasti porodnictví. V Komisi pro porodnictví jsou zastoupeni relevantní aktéři, kteří se problematice porodnictví věnují. Odbornost porodních asisterek je v Komisi pro porodnictví zastoupena třemi zástupci, vždy jeden zástupce za profesní organizaci porodních asisterek (zástupce České komory porodních asisterek, zástupce Unie porodních asisterek a České společnosti porodních asisterek). V Komisi pro porodnictví jsou v totožném počtu zastoupeni lékaři, tedy zástupci České gynekologické a porodnické společnosti ČLS JEP (zástupce Sekce perinatologie a fetomaternální medicíny, zástupce Sekce ambulantních gynekologů a zástupce gynekologů a porodníků lůžkových zdravotnických zařízení). Pro informaci doplňujeme, že v současné době čeká Ministerstvo zdravotnictví na zaslání jmen zástupců všech organizací, které jsou členy Komise pro porodnictví.
- Ministerstvo zdravotnictví dne 17. září 2021 rozsvítí okna oranžovou barvou, neboť si v tento den připomínáme Světový den bezpečí pacientů. Tento Světový den bezpečí pacientů se začal připomínat v rámci Světové zdravotnické organizace (WHO) v roce 2019, aby se zvýšilo povědomí veřejnosti o lepším bezpečí pacientů ve zdravotní péči. Letošní rok se nese ve znamení „Bezpečné péče o matky a novorozence“. Hlavním cílem letošního Světového dne bezpečí pacientů je zvýšení povědomí o bezpečném poskytování zdravotní péče v období těhotenství, porodu, poporodní péče a péče o novorozence. Pro upomínku tohoto dne bude informace o Světovém dni bezpečí pacientů uveřejněna na webových stránkách a sociálních sítích Ministerstva zdravotnictví.
- Dne 18. srpna 2021 se uskutečnila na Ministerstvu zdravotnictví schůzka k problematice porodních domů a center porodní asistence s panem Ing. Martinem Nemravou, MBA (Asociace pro porodní domy a centra, z.s), prof. MUDr. Michalem Zikánem, Ph.D. (Fakultní nemocnice Bulovka) a zástupci Odboru zdravotní péče Ministerstva zdravotnictví. Na jednání představil pan Ing. Martin Nemrava Evropské standardy pro porodní domy a centra.
- Ministerstvo zdravotnictví se věnuje problematice očkování proti covid-19 u těhotných a kojících žen. Prostřednictvím odborných společností bylo formulováno stanovisko k očkování těhotných a kojících žen proti covid-19.
- V problematice asistované reprodukce Ministerstvo zdravotnictví ČR řeší problematiku zastropování hranice platby za dárcovství vajíček, tedy zastropování přiměřených a účelně vynaložených nákladů a omezení počtu cyklů darování vajíček za život ženy. Dále Ministerstvo zdravotnictví zaslalo dotazník o reprodukčních buňkách do EUROCEtu.
- Odbor kontroly eviduje jednu stížnost ve věci nedůstojné podmínky u potratu.
- Ve dnech 25. – 26. 8. 2021 se uskutečnila kontrola výkonu přenesené působnosti na Krajském úřadě Plzeňského kraje, přičemž bylo kontrolováno také šetření stížností podle

zákona o zdravotních službách. Byť nebyla kontrolována přímo oblast porodnictví, kontrola se zabývala přístupem KÚ k šetření stížností.

- Oblasti porodnictví se nepřímo/vzdáleně týká také přijetí zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů, neboť jeho cílem je náhrada újmy protiprávně provedené sterilizace v minulosti, a tedy zásah do reprodukční funkce ženy (popř. muže). V současné době připravuje Ministerstvo zdravotnictví metodiku k podávání žádostí a nastavení interních postupů včetně případného druhoinstančního přezkumu.

III. Kancelář veřejného ochránce práv

Za období od posledního jednání Pracovní skupiny nedošlo v předmětném tématu za Kancelář veřejného ochránce práv k žádným změnám.

IV. Ministerstvo spravedlnosti

Za období od posledního jednání Pracovní skupiny nedošlo v předmětném tématu za Ministerstvo spravedlnosti k žádným změnám.